

INNSPILL TIL NASJONAL HANDLINGSPLAN FOR NATURMANGFOLD

Friluftsrådenes landsforbund (FL) er en paraplyorganisasjon for 28 interkommunale friluftsråd som igjen har ca. 230 medlemskommuner. Vår oppgave er å ivareta de allmenne frilftsinteressene, og det er på denne bakgrunn vi gir innspill til handlingsplan for naturmangfold.

Dette er våre ønsker til prioritering i den nasjonale handlingsplanen for naturmangfold:

- Forbedre arealforvaltningen ved å øke ressurser og kompetanse i kommunene
- Øke kartlegging, verdsetting og kartfesting av naturverdier
- Naturen som læringsarena må inn i den daglige undervisningen i skolen, og forankres i læreplanen

Arealforvaltning og kommunene

Arealforvaltning er sentralt for å nå målene i naturavtalen. Knapphet på arealer er en stadig større utfordring, og arealene forvaltes i stor grad i kommunene. Ved tildeling av større ansvar til kommunene, som økt handlingsfrihet til å stedfeste boligutbygging, må ressursene justeres deretter. Med få ressurser i kommunene til å jobbe med naturforvaltning, blir det utfordrende å veie natur- og frilftsinteresser opp mot utbyggingsinteresser. Veiledere og planer er ikke nok dersom ressursene til å bruke de ikke strekker til. FL mener det er fundamentalt at kommunene sikres ressurser og kompetanse til å forvalte naturen.

Kommunene har et nettverk av støttespillere i arealforvaltningen gjennom frivillige organisasjoner som jobber for å fremme natur- og frilftsliv. Forum for natur og frilftsliv (FNF) fungerer som en koordinerende enhet for slike organisasjoner, og gir verdifulle innspill til kommunene om arealforvaltning. FNF-samarbeidet bør styrkes og fortsette å være en sterk faglig støttespiller for kommuner i natur- og arealsaker.

Vi ønsker at regjeringen vedtar et nasjonalt mål om arealnøytralitet gjennom naturregnskap. I den sammenheng mener vi det er nødvendig med en økt satsing på å kartlegge, verdsette og kartfeste naturverdier. Vi ønsker at det stimuleres til et tettere samarbeid om kartdata mellom kartverket, kommunene og organisasjoner som gjennomfører naturkartlegginger.

FL mener at det bør vurderes å inkludere frilftsområder blant arealer som skal bevares i henhold til naturavtalen. Statlig sikrede frilftsområder er naturområder for frilftsformål, med krav til egne

forvaltningsplaner. Mange av disse områdene har store naturverdier, som driftes og forvaltes av kommunene og interkommunale friluftsråd.

Med knapphet på tilgjengelige arealer ser vi nytten av å planlegge områder for flerbruk. Gjenåpning av bekker i urbane strøk, er et tiltak med mange fordeler. Ved å skape blå-grønne årer skapes også sammenhengende naturområder som øker biomangfold, fungerer som ferdssårer og klimatilpasningstiltak.

Undervisning

Undervisningen i grunnskolen legger grunnlaget for kommende generasjoners arbeid med å ta vare på naturen. Dette grunnlaget bygges ikke bare gjennom teori, men også bevisstgjørende undervisning om naturens egenverdi gjennom direkte kontakt med naturen. Regjeringen ønsker å innføre daglig fysisk aktivitet i skolen, som et helsefremmende tiltak, og større grad av praktiske læringsformer. FL ønsker at mest mulig av den fysiske aktiviteten i skolen skal foregå utendørs, og at naturen brukes som læringsarena i alle fag. Bli det opp til den enkelte lærer, er det ingen selvfølge at aktiviteten eller undervisningen foregår utendørs. Derfor må undervisning i naturen inn i lærerutdanningen. I et folkehelseperspektiv vil undervisning i naturen legge grunnlag for en befolkning som oppsøker naturen på egen hånd. Friluftsrådene har mye erfaring med praktisk undervisning i naturen, og har bygget opp undervisningsopplegg som kan brukes.

Norges bidrag

Naturen er et sentralt grunnlag for velferden i Norge. Rike skoger, fjell og kystområder gir oss både ressurser og god folkehelse gjennom aktivitet i naturen. FL mener Norge har gode forutsetninger for å være et foregangsland for balanse mellom bruk og vern.

For å nå målsettingen om et bærekraftig skogbruk som balanserer skognæring og bevaring av naturmangfold, bør Norge øke kunnskapsgrunnlaget om skog gjennom større kartlegginger. Videre mener FL at støtten til frivillig skogvern bør økes.

Vennlig hilsen

Friluftsrådernes Landsforbund

Ingrid Larsen Wigestrand

Daglig leder

Erika Brun

Rådgiver